

Zagreb - središte kronične bolesti presatka protiv primatelja početkom studenoga 2018.

Dražen Pulanić^{1,2,3}, Lana Desnica¹, Zinaida Perić^{1,2}, Antonela Samardžić², Magdalena Grce⁴, Radovan Vrhovac^{1,2}, Steven Živko Pavletić⁵

¹ Zavod za hematologiju, Klinika za unutarnje bolesti, KBC Zagreb, Zagreb

² Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb

³ Medicinski fakultet Sveučilište J.J. Strossmayer u Osijeku, Osijek

⁴ Institut Ruđer Bošković, Zagreb

⁵ National Cancer Institute, National Institutes of Health, Bethesda, SAD

Dok čitate ovaj tekst, već se održao novi, četvrti Međunarodni simpozij o kroničnoj bolesti presatka protiv primatelja (kroničnom GVHD-u) u Zagrebu početkom studenoga 2018., ovaj put kao zajednički sastanak s Radnom skupinom za komplikacije transplantacije EBMT-a (4th International Chronic GvHD Symposium and EBMT Transplant Complications Working Party Educational Course Joint Meeting) (Slika 1.). Interes hematologa i srodnih stručnjaka za dolazak na sastanak iz brojnih europskih država bio je iznad svih očekivanja, a program prepun vrhunskih stručnjaka iz transplantacije u hematologiji iz Europe i SAD-a.

Slika 1. 4th International Chronic GvHD Symposium and EBMT Transplant Complications Working Party Educational Course Joint Meeting.

Neposredno prije tog sastanka je na Institutu Ruđer Bošković u Zagrebu 7.-8.11.2018. održan i drugi važni sastanak o kroničnom GVHD-u: sastanak multinacionalnog europskog projekta o kroničnom GVHD-u Europske kooperacije u znanosti i tehnologiji (COST – European Cooperation in Science and Technology) – Integrirana europska mreža o kroničnom GVHD-u (Integrated European Network on Chronic Graft Versus Host Disease (cGvHD), COST Action CA 17138).

Riječ je o projektu koji je recentno započet a čija je svrha međunarodna suradnja i razmjena znanja i stručnjaka iz područja kroničnog GVHD-a. Voditeljica projekta je prof. dr. Anne Dickinson iz Velike Britanije, njezina zamjenica prof. dr. Hildegard Greinix iz Austrije, a u projektu sudjeluje niz europskih država. Predstavnici Hrvatske kao članovi Upravnog odbora (engl. Management Committee members) tog COST Action projekta o cGVHD-u su dr. sc. Magdalena Grce i doc. dr. Dražen Pulanić, ujedno i voditelji dvije radne skupine COST Action projekta - Radne skupine o molekularnim i staničnim biomarkerima cGVHD-a (dr. sc. Grce) i Radne skupine za dijagnostičke kriterije i odgovor na terapiju cGVHD-a (doc. dr. Pulanić).

Stoga doista nije pretjerano reći da je početkom studenoga 2018. Zagreb bio europsko pa i svjetsko središte kroničnog GVHD-a okupivši najeminentnije stručnjake iz tog područja.

Navedeno priznanje Zagrebu i hrvatskoj medicini posljedica je već pet godina postojanja i aktivnog djelovanja Multidisciplinarnog tima za liječenje cGVHD-a i dugotrajnih komplikacija nakon transplantacije krvotornih matičnih stanica KBC-a Zagreb, potpomognutim znanstvenim projektima kao što je i aktualni projekt Hrvatske zaklade za znanost „Novi biomarkeri kronične bolesti presatka protiv primatelja“ koji se uspješno provodi od 2017. godine.

